

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsår 18/19

Kunskapsgymnasiet Norrköping

enligt Skollagen (2010:800) 6 kap., Diskrimineringslagen (2008:567) samt Förordningen (2011:681)

Plan mot kränkande behandling

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen även se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Skolan ska beskriva det främjande och förebyggande arbetet i vår Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

I enlighet med Skolverkets föreskrifter har skolkurator, lärare, elever hjälpts åt att ta fram en Plan mot diskriminering och kränkande behandling för att skapa en trygg skolmiljö.

Fastställd av: Rektor David Råbesjö

Upprättad: aug 2018

Senast reviderad: 5/9 -18

Reviderad av David Råbesjö och Eva Säverström Swartz

Gäller t.o.m : augusti 2019

Inledning

Alla människor har rätt att bli behandlade med respekt och förståelse. Detta sker inte alltid, och många av de konflikter som dyker upp i skolans värld har sin grund i bristande respekt för olika sätt att vara.

Varje Kunskapsskola skall vara en frizon mot diskriminering/trakasserier och kränkande behandling. Skolorna arbetar målinriktat för att främja elevernas lika rättigheter och förebygga trakasserier och kränkande behandlingar.

Varje Kunskapsskola skall vara en skola där alla elever är respekterade och har samma möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Skolorna arbetar aktivt för att förhindra och förebygga att någon trakasseras eller utsätts för kränkande behandling.

Samtliga inom Kunskapsskolans verksamheter, såväl vuxna som elever verkar tillsammans för ett arbetsklimat där alla respekterar varandra. Skolans Plan mot kränkande behandling har som syfte att främja alla elevers, och all personals, lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell identitet, könsöverskridande identitet, funktionsnedsättning eller ålder. Syftet är också att klargöra skolans arbete med att främja likabehandling och att förebygga mot diskriminering och kränkningar, enligt Diskrimineringslagen (3 kap. 16§) och Skollagen (6 kap.). Planen finns med i skolans dagliga arbete och är känd av alla som verkar där, medarbetare, elever och föräldrar.

Kunskapsskolans värderingar

Vi ser kraften i varje individ

Alla människor är olika och lär på olika sätt. Vi möter var och en med respekt och finner styrkan i varje individs förutsättningar och personlighet. Genom personliga utmaningar utvecklar var och en sina kunskaper och förmågor.

Vi når längre tillsammans

Vi samarbetar och är öppna för olika perspektiv. Genom att själva bidra och försöka förstå hur andra tänker, lär vi av varandra. Detta gör att vi blir tryggare, som grupp och som individer. Vi uppmuntrar varandra och ger konstruktiv återkoppling, vilket är en grund för att nå längre tillsammans.

Vi har höga förväntningar

Alla kan och vill lyckas. Därför har vi höga förväntningar, på oss själva och på varandra vilket ger högre resultat. Med en positiv anda och tydliga, utmanande och rimliga mål kan vi nå längre än var och en trodde var möjligt.

Vi drivs av utveckling

Genom nyfikenhet och vilja att ta till oss kunskap, se mönster och samband utvecklas vi ständigt. Vi tänjer våra gränser och söker nya vägar. Vi påverkar vår situation och formar vår framtid. Denna drivkraft får oss att hela tiden utvecklas.

Rätten till likabehandling

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter. Lagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

I syfte att alla elever ska känna sig trygga och utvecklas.

Främjande arbete;

- bedrivs systematiskt och är en del i det vardagliga arbetet med eleverna
- bygger på kunskap om hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling uppstår
- bygger på faktorer som skapar en trygg miljö där elever blir respekterade som de är
- medarbetare diskuterar egna normer och attityder samt de som genomsyrar den pedagogiska verksamheten
- elever är delaktiga i återkommande diskussioner om normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas
- diskussioner kring vad trygghet, jämlikhet, jämställdhet och rättvisa innebär för eleverna
- eleverna behöver ha kunskap om sina rättigheter och skyldigheter
- vardagligt värdegrundsarbete
- skolan har gemensamma rutiner och förhållningssätt som är förankrade i verksamheten

Kränkningar och trakasserier

Enligt 2 kap. 7 § diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller en elev som deltar i eller söker till verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserier eller kränkningarna.

Att bli kränkt eller mobbad är att bli utsatt upprepade gånger för negativa handlingar från en eller flera elever eller vuxna, dessa handlingar kan vara:

- * Fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag eller knuffar)
- * Verbala (t.ex. att bli hotad, nedvärderad och/eller bli kallad öknamn)
- * Psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- * Text- eller bildburna (t.ex. genom klotter, lappar, sms, mejl, mms eller sociala medier)

Kränkande behandling är handlingar som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker individens värdighet. Kränkningar kan vara synliga och handfasta eller så kan de vara dolda och subtila. Kränkande behandling kan uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjligande eller fysiskt våld. Kränkningar kan även handla om att frysa ut eller hota någon annan. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller så kan det vara systematiskt och/eller återkommande. Om det sker upprepade gånger och över tid kan det betecknas som mobbning.

Mobbning innebär att den som är utsatt är i ett underläge och känner sig kränkt.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkningar på nätet

Skolan har en skyldighet att ingripa vid trakasserier och kränkande behandling och lagen gör ingen skillnad på om kränkningarna sker på skolgården eller på nätet. Om påstådda kränkningarna har en koppling till verksamheten är den skyldig att utreda det inträffade.

Diskriminering

Lagens definition av diskriminering innebär på ett förenklat sätt att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska också ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Det är förbjudet att diskriminera på grund av

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Vad som är diskriminering eller inte beror på den enskilda situationen. Följande är exempel på sådant som kan vara diskriminering:

- En elev får ett sämre betyg och det finns en koppling till dennes etniska tillhörighet.
- En lärare trakasserar en elev och det finns en koppling till elevens könsuttryck.
- Skolan tillåter inte samkönade par att gå tillsammans som par på skoldansen.
- En lärare är sexuellt närgången mot en elev.
- En lärare hindrar en elev från att vara med på gymnastiken för att eleven bär huvudduk.
- En elev med dyslexi får inte stöd i undervisningen.

Anmälningsskyldighet

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Rutiner för att anmäla

Huvudmannens riktlinjer för anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling:

1. Medarbetaren som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling informerar rektor. (Omfattas av skollagen och diskrimineringslagstiftningen)

Medarbetaren som anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling informerar rektor. (Omfattas av diskrimineringslagstiftningen)

Om någon elev har kränkts av någon ur medarbetargruppen, eller om en elev eller medarbetare kränker någon ur medarbetargruppen, utreder rektorn detta. Om skolledningen skulle vara föremål för kränkning eller diskriminering, utreder huvudmannen ärendet.

Utredningen fortgår tills allt gjorts för att få klarhet i den aktuella frågan. Det innebär att utredningen fortsätter tills det finns ett rimligt svar på frågan vad som skett och om det som skett varit kränkande behandling/ trakasserier/ diskriminering i lagens mening.

2. Aktiva åtgärder enligt skolans plan sätts in så fort någon form av trakasserier/diskriminering eller kränkande behandling blir känd.
3. Anmälan till huvudmannen görs samma dag eller senast dagen efter i formulär på Kunskapsporten/ Pedagogik/ Elevhälsoarbete

I formuläret dokumenteras vad som har inträffat och vilka åtgärder skolan har vidtagit samt kommer att vidta.

I varje enskilt fall bedöms det om en anmälan ska göras till andra myndigheter. Ansvarig är rektor.

4. Information till berörda elever och vårdnadshavare om att en elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Ansvarig är elevens personliga handledare eller vid behov någon från elevhälsoteamet.
5. Anmälaren meddelar rektor att anmälan är gjord och rektor får kopia på anmälan
6. Huvudmannen vidtar åtgärder efter en övergripande analys av inkomna anmälningar och återkopplar till skolan.

7. Analysen presenteras på apt. Vid behov kopplas huvudmannen in.

Aktiva åtgärder mot diskriminering

Syftet är att undvika diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna. Skolan undersöker den egna verksamheten för att upptäcka eventuella risker för diskriminering eller repressalier, eller andra hinder för barns och elevers lika rättigheter och möjligheter. Det kan både vara reella, faktiska hinder och hinder i form av attityder, normer och strukturer.

1. Kartlägga/ Undersöka

Kartläggning och nulägesbeskrivning

Vid kartläggningen har vi använt oss av de årliga enkätundersökningarna och den stora livsstilsundersökningen OM MIG i åk 2 som Norrköpings kommun genomför om klimatet i skolan, där det bl.a. ställs frågor ifall trakasserier eller kränkande behandlingar förekommer. Handedarna uppmärksammar i de personliga handledarsamtalen om det finns tecken på att trakasserier eller kränkande behandling förekommer. Samtal förs med elevrådsstyrelsen om hur elevrådet ser på skolan. Skolsköterskan kartlägger eleverna under hälsobesöken i åk 1. Kommunikation förs mellan EHT och arbetslagen.

Nulägesbeskrivning i den årliga elevenkäten visar på mycket positiva siffror i de frågor som går att relatera till likabehandling, trivsel och trygghet, både vad gäller i relation till vuxna (lärare) och jämnåriga.

På Kunskapsgymnasiet i Norrköping består elevunderlaget av fler flickor än pojkar och denna utveckling blir allt tydligare. Dessutom är skolan väldigt homogen i bemärkelsen att det finns få elever med invandrabakgrund. Detta kan potentiellt bidra till direkt eller indirekt diskriminering när mest hänsyn tas till de elever som är i majoritet. Alla elever måste bli bemötta och behandlade på lika villkor.

Kartläggning av individnivå

Handedarna uppmärksammar i de personliga handledarsamtalen eventuella tecken på att trakasserier eller kränkande behandling förekommer. Elevhälsoteamet möter upp eleverna på

individ-, grupp- och skolnivå. Skolan organiserar basgruppskonferenser fyra gånger om året där all pedagogisk personal samt EHT går igenom alla elevers studiesituation för att se vilka anpassningar skolan behöver göra.

Kartläggning av gruppnivå

Förra året arbetade vi med Personligt ledarskap och detta kommer vi även att göra i år. EHT är med åk 1 i Brevik i början av läsåret och gör gruppstärkande övningar. Under basgruppsamlingarna, i alla årskurser, jobbar vi med gemenskapsfrämjande aktiviteter och vår värdegrund.

Kartläggning av organisationsnivå

EHT deltar på arbetslagsmöten under året för att underlätta samarbete mellan lärare och elevhälsa vilket gynnar det förebyggande arbetet med likabehandling.

Under föregående året har skolans elevhälsoteam tillsammans med några av lärarna arbetat med att implementera skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Detta har bl.a. gjorts på några av personalens arbetsplatsträffar. Arbetet har gett den effekten av att planen nu integreras i det vardagliga arbetet i en större utsträckning. Eleverna har nu en högre medvetenhet om olika diskrimineringsgrunder och framför allt diskriminering kring genus och kön samt i viss mån etnicitet. Arbetet fortsätter fortlöpande i ämnes- och arbetslag under nästa läsår. En lärare har även fått lite tid i sin tjänst för att kunna fokusera på skolans arbete med likabehandling och normkritik. Fokus kommande läsår bör vara att få med alla diskrimineringsgrunderna på ett tydligare sätt. Extra fokus ska läggas på etnicitet.

2. Identifiera

Skolans övergripande mål

Genom ett inkluderande förhållningssätt möter vi varje elev utifrån dennes individuella förutsättningar. Skolans övergripande elevhälsoarbete utgår ifrån ett hälsofrämjande och förebyggande perspektiv. Varje elev uppmärksammas och kartläggs utifrån sina behov med utgångspunkt i varje elevs rätt att lyckas i sitt skolarbete.

I den dagliga undervisningen:

Arbetet med att synliggöra likabehandlingsarbetet har påbörjats genom bland annat föreläsningar på APT. Kartläggning av nuläge och visioner gällande hur vi uttalat jobbar med likabehandling har gjorts. Nästa steg blir att synliggöra detta på skolan för elever och personal samt jobba fram nytt material/metoder/tillvägagångssätt i de kursdelar där behovet finns.

Årskurs 1

På basgruppsamlingar i åk 1 arbetar vi förebyggande med:

Vi jobbar en del med värderingsövningar på basgruppstillfällena för att öka förståelsen för varandra och vikten av likabehandlingsarbetet. Mycket i åk 1 handlar om att lära känna varandra. Detta i

kombination med innehållet i TEMA, såsom mänskliga rättigheter, värderingar, etik och moral, gör att ettorna får ta del av många aspekter kopplade till likabehandling per automatik. Mycket av detta följer vi upp på PH-samtalen eller på BG.

Samarbete EHT/Svenska kyrkan - arbetar med åk 1 på lägret i Brevik med Personligt ledarskap kring frågor som rör grupprocesser samt gruppstärkande övningar.

Årskurs 2

På basgruppssamlingar i åk 2 arbetar vi förebyggande med:

Vi jobbar med Planen mot diskriminering och kränkande behandling genom att koppla aktiviteter vi gör på BG till den. Vi ska satsa på att jobba ännu mer med gemenskapen i basgrupperna samt att hitta främjande aktiviteter som rör psykisk ohälsa. Vi ser gärna att Elevrådet får en mer naturlig koppling till likabehandlingsarbetet.

Årskurs 3

På basgruppsamlingar i åk 3 arbetar vi förebyggande med:

I trean går mycket av BG-tiden till Gymnasiearbetet, vilket gör att det inte blir mycket tid över för kvalitativt likabehandlingsarbete på basgruppstid. I den mån det är möjligt avser vi dock att jobba med elevernas uppfattning gällande den "Kunskapsnorm" som verkar finnas på skolan - d.v.s. en outtalande regel för hur man bör vara eller bete sig på skolan. Detta bidrar till en tråkig likriktighet och det skulle vi vilja undvika. Vi vill även undersöka hur valprocessen inom elevföreningarna KGS och KBG går till - och hur studentgruppen jobbar för att det kommande studentfirandet upplevs så inkluderande som möjligt.

Övrigt

I samband med vissa APT under läsåret, håller likabehandlingsansvarig personal kort information som berör diskrimineringsgrunderna och skolans värdegrund.

Varje vecka följer det med ett normkritiskt tips i veckobrevet som går ut till medarbetarna. De olika tipsen berör samtliga diskrimineringsgrunder med olika fokus olika veckor. På så vis blir personalen mer medveten om situationer där elever riskerar att diskrimineras. Personalen påminns även om att belysa diskrimineringsgrunderna i ett förebyggande syfte i olika kurser och andra sammanhang.

Under East Pride i maj pyntas skolan med posters (citat, filmtips, boktips etc), flaggor, girlanger m.m i regnbågsfärgerna. Aktiviteter sker såväl på skolan som på sociala medier. Både elever och personal involveras på olika sätt för att visa att vi står upp för alla människor. Under skolans Pride-vecka i maj 2018 fick årskurs 1 lyssna på Lukas Svärd som berättade om sitt liv som transperson. Samma vecka fick samtliga skolans elever lyssna på Under kevlaret - en ideell förening och mötesplats med syftet att motarbeta machokulturen och att få killar att prata om sina känslor. Prideveckan avslutas varje år med Pride-paraden där de elever och lärare som vill representerar skolan.

Under läsåret 17/18 placerades ett skåp innehållande tamponger och bindor på en diskret men öppen plats på skolan, där elever kan hämta mensskydd vid behov utan att behöva söka upp skolpersonal

först.

I skolbiblioteket har vi en hylla med litteratur som berör feminism, samt en hylla med normkritisk litteratur på engelska.

Ämneslagen

Så tänker de olika ämneslagen kring likabehandlingsarbetet utifrån kurserna:

Engelska

I Engelska 5-kursen behandlas aspergers syndrom vilket ger en bild av olika typer av människor med olika förutsättningar. Eleverna läser även en normbrytande novell som belyser HBTQ. En föreläsning om vithetsnormen ges med fokus på USA. Därutöver ser eleverna olika TED-föreläsningar som berör bland annat etnicitet och funktionsvariation.

I Engelska 6-kursen finns det numera fler kvinnliga författare representerade i litteraturhistoria-delen för en mer allsidig syn. Under höstterminen kommer vi att ha stort fokus på Black Lives Matter-rörelsen. Vi kommer att genomföra flera föreläsningar samt låta samtliga elever i En 6 läsa och analysera romanen *The Hate U Give*.

Engelska 7-kursen har ett "Human Rights"-tema där samtliga (i stort sett) arbetsområden har anknytning till likabehandling och diskrimineringsgrunderna:

- kön: steg 2 ("How to be human") - novellen "The Yellow Wallpaper"
- könsidentitet och könsuttryck: steg 2 ("How to be human") - novellen "Boys & Girls"
- sexuell läggning: steg 9 ("Explore") - novellen "Brokeback Mountain"
- funktionsvariation: steg 1 ("Let Him Have It!") - filmen *Let Him Have It!*
- TED-talks som berör kön, könsidentitet, funktionsvariation

I samtliga engelskkurser informerar vi eleverna om att de gärna får använda pronomenet "hen" och inte bara han och hon. I dagsläget använder skolan engelskans "ze" för "hen", men det kan komma att bytas ut mot ett annat pronomen. I skolbiblioteket har vi en regnbågshylla med normkritisk litteratur på engelska.

Svenska

I momenten som rör språksociologi tas aspekter om manligt och kvinnligt språk upp och problematiseras. Vi har argumenterande tal i ettan kopplat till ideologier där många kommer in på feminism och jämställdhet.

Inför framtiden vill vi - tänka på urvalet av författare i val av texter och litteraturhistoria (manliga och kvinnliga). Varierar exempel som handlar om namn och personer. Kommande år vill jobba mer med lyrik kopplat till likabehandling, exempelvis tankar och relationer hos olika typer av människor.

- Svenska 1

Eleverna håller tal samt genomför en skriftlig uppgift med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Inom språksociologin belyser eleverna olika -lekter.

- Svenska 2

Vi belyser hen-ordet samt etnicitet kopplat till minoritetsspråken.

- Svenska 3

Eleverna genomför en feministisk analys av dramatik. HBTQ-frågor berörs och lärarna lägger mycket tid på att hitta klipp, texter och andra verk (ex. målningar) för att inkludera att visa på variation.

Exempelvis vid arbete med retorikanalys, sågs ett tal från Forskar Grand-Prix där talaren var av annat etniskt ursprung än svenskt.

- Retorik

Diskussioner om yttrandefrihet genomförs. Eleverna har fått läsa delar ut Planen mot diskriminering och kränkande behandling och kopplat till yttrandefrihetens rättigheter och skyldigheter.

TEMA-ämnen (historia, samhällskunskap, religionskunskap)

TEMA

Föregående år har vi (samhäll + historia + religion) behandlat etiska förhållningssätt, värderingar, mänskliga rättigheter, ideologier kopplat till individens rättigheter, könsnormer och sexualitet. Många uppgifter har varit kopplade till likabehandling, exempelvis uppgiften "Sexualitet över tid". I sh1b:s prov om samhälls/privatekonomi så använde vi exempel med samkönade äktenskap och namn som inte var typiskt svenska. I hi1b pratar vi om hur utsatta grupper har behandlats över tid, exempelvis pratar vi om kolonialism och det postkoloniala arvet i form av rasism + hur kvinnans förutsättningar har förändrats över tid. Gästföreläsningar från Byrån mot diskriminering och från Fair sex. Mycket innehåll och material kopplat till likabehandling p.g.a. kursernas natur.

Nästa läsår kommer TEMA (historia + samhällskunskap) beröra likabehandling genom fortsatt fokus på mänskliga rättigheter, diskussioner om maktförhållanden, kolonialism, imperialism, rasism, genus och sexualitet. Detta gör vi kontinuerligt. Vi kommer även fortsätta arbeta med att försöka att inte använda stereotypa bilder och exempel i föreläsningar, övningar och redovisningsformer. Förutom ett kontinuerligt arbete lägger vi extra fokus på likabehandling i framför allt två uppgifter:

- Generationsstudie - synen på genus och kvinnors levnadsförhållanden då och nu.
- FN-rollspel med fokus på migration och flyktingars levnadsförhållanden då och nu.

Moderna språk

Hela blocket under hösten inkluderar en person som bryter normerna något med sitt intresse. I Moderna språk 3 finns en modul där människor från olika kulturer och med olika sexuella läggningar kommer fram. Vid redovisningen av första projektet används en karaktär med ett namn som kan vara både manlig, kvinnligt eller icke-binärt kodat.

I kurs 4 finns böcker och filmer kopplade till olika människoöden- och situationer t.ex. i franska "En oväntad vänskap" (med koppling till olika ålder, etnicitet, social bakgrund, funktionshinder), i spanska "Till och med regnet". Tyska 4 arbetar med en text om rätten till kärlek som berör den historiska utvecklingen kring synen på homosexualitet. I samma kurs läses även en roman som belyser nazismen och tiden då Hitler kom till makten och denna roman diskuteras i jämförelser med dagens Sverige och SD:s framväxt. De noveller som används i franska 4 har en spridning generellt vad gäller ålder och

även är i huvudfokus i en av dem.

Det andra blockets i stegkurs 4 "*Hyreshuset*" tar aktivt upp frågor som rör HBTQ/kön/könsöverskridande identitet/etnicitet/olika åldrar/olika religion utifrån olika målspråkstalande länder och detta vill vi fortsätta att utveckla under läsåret så att kopplingen till någon/några diskrimineringsgrunder blir ännu tydligare för eleverna.

I allmänhet under kommunikationspassen är målsättningen att återkommande använda nyhetsprogram från UR-skola, videoklipp, film, musik & texter som är kopplade till någon av de 7 diskrimineringsgrunderna. Begreppet *hen* samt *maskulinum/femininum* har också aktualiserats i de olika språken - både utifrån ett språk- och samhällsperspektiv - ofta i jämförelse med det svenska språket & samhället.

Under Prideveckan uppmärksammas också HBTQ-frågor utifrån de olika målspråksländernas perspektiv, t.ex hur situationen kan se ut för människor beroende på sexuell läggning och/eller kön samt hur lagarna ser ut. Detta jämförs även med Sverige.

Utöver detta blir det många intressanta reflektioner gällande kulturjämförelser i våra verkliga utbyten som genomförs främst med stegkurs 5.

Matematik

Det finns inget direkt kursinnehåll som är explicit kopplat till likabehandling. Vissa uppgifter är dock kopplade till mångfalden i samhället, t.ex. "vem har rätt"? Begreppsförmågan har lyfts fram i läroplanen för GY11 och det gagnar alla individer, även de med språkproblem. Materialet på Kunskapsporten är av blandad aktualitet; visst äldre material och visst nytt.

I en del kurser pratar vi om och problematiserar varför majoriteten av berömda matematiker genom historien är män.

Föreläsningsmaterialet i ma 1b är bearbetat. Vi använder t.ex. könsneutrala namn och vi har tagit bort uppgifter som förutsätter traditionella familjemönster. Vi kommer att fortsätta bearbeta föreläsningsmaterial och uppgifter i flera kurser.

Samhällskunskap

I kursen Samhällskunskap 2 genomförs arbetsområdet "Utanförskap". Eleverna får välja olika utanförskap i det svenska samhället. Vi ger förslag, men det är eleverna som väljer. Det brukar handla om exempelvis sexualitet, etnicitet, funktionsvariationer (både fysiska och psykiska) eller kriminalitet. Vid seminariet använder vi en modell om intersektionalitet för att tydliggöra och koppla till. Dessutom har vi ett område om genus där vi fokuserar på samhällsmetoder och genusteorier. Uppdraget ska kopplas till de globala målen.

I kursen Globalisering (hum/sam-spec.) berör vi genus, inte minst då jobbar mot Indien och specifikt flickors rätt att gå i skolan. Teorier som cultural appropriation och kulturdimensionsteori appliceras på olika kursuppgifter i jämförande perspektiv.

Kursen Sociologi utgår från diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet, sexualitet, etnicitet (+ klasstillhörighet). Sociala strukturer, normer, maktförhållanden och diskurser analyseras utifrån sociologiska teorier och begrepp, såsom hegemonisk maskulinitet/normativ femininitet,

sexosofi, queerteori, integrationsmodeller, postkolonialism och Bourdieus kapitalteori. Kursen inleds och avslutas med att eleverna får analysera sin egna maktposition utifrån sociologiska teorier. I den avslutande uppgiften utgår eleven från ett intersektionellt perspektiv utifrån valfria maktasymmetrier.

Idrott

Inom idrottskurserna jobbar vi mycket med samarbete, förståelse för varandras förutsättningar, att respektera varandra etc. Det finns en uppgift gällande dans, kroppsideal och normkritik kopplat till samhället i både kurs 1 och 2 som är problematiserande.

I specialiseringskurserna finns uppgifter som berör idrottens kulturella och sociala funktion, samt hur fler utövare kan nås och integreras i respektive idrott. I idrottsspecialisering 2 genomförs också en fördjupning inom något av områdena könstillhörighet, etik och moral.

All undervisning sker i könmässigt blandade grupper. På den anläggning där vi bedriver idrottsundervisningen har eleverna möjlighet att byta om i individuella omklädningsrum om de så önskar.

Ekonomi

Kursböckerna kan ibland uppfattas som stereotypiska. Innehållet till länkarna på Porten ska problematiseras lite mer. Det finns dock entreprenörskap kopplat till historia - hur har kvinnliga entreprenörer bemötts/lyckats? Utvecklingen på senare år har även den tagit upp aspekter såsom jämställdhet. Dessutom tas kulturella skillnader och likheter upp i ledarskap och företagsekonomi, som problematiseras på generell- kontra individnivå.

I enkäter och segmentering skriver vi könstillhörighet istället för kön.

I juridikkurserna fortsätter vi att arbeta med normer och normförändringar genom att t.ex. belysa lagstiftningen.

I specialiseringskursen i juridik, använder vi termen gärningsperson istället för gärningsman. Vi diskuterar också det faktum att fler män representeras i statistiken för begångna brott, men också det faktum att kvinnor i större utsträckning inte ses som gärningspersoner utan istället ses som psykiskt sjuka. Vi lyfter här också upp frågor om etnicitet och brottslighet och problematiserar kring detta och kopplar socioekonomiska frågor detta.

I marknadsföringsavsnittet i såväl Fek 1 som UF, diskuterar vi svensk kontra utländsk marknadsföring och att vi har kommit längre i Sverige med att tänka mer inkluderande än exkluderande. Som exempel tittar vi på IKEA och Coca Cola. Vi pratar även om reklamombudsmannens roll mm.

Specialiseringskursen i ekonomi, lyfter och problematiserar lönefrågan utifrån diskrimineringsgrunderna.

I entreprenörskapsuppgiften blickar vi tillbaka historiskt på företagande och då inte bara på det traditionellt "vita" och "manliga".

Vi har visat på reklam från Heineken om grupp och gruppstillhörigheter och hur vi kan frånga detta om vi ser individerna istället för grupper. Där pratar vi också om företagets möjligheter att göra skillnad. Efter det har vi genomfört diskussioner i smågrupper och helklass.

Nk/Bi/Ke/Fy

- I fysiken behandlas könsroller/könsidentiteter i naturvetenskap på flera olika moment. Text i uppstarten tillfrågas eleverna hur de tror att en bra fysiker är och ser ut och sedan visas olika exempel på framgångsrika fysiker, tex Lisa Randall.
- Vi försöker att undvika ord som “vetenskapsman” utan använder de mer neutrala begreppen som fysiker, kemist...
- I naturkunskap 1 (som läses av alla elever på EK- och SA-programmet) finns normkritik och identitet med i det centrala innehållet. Det är ganska allmänt och det diskuteras mycket kring ämnen ovan och kopplas sedan också till sex och samlevnad. Innehållet är utformat i samråd med ansvarig för likabehandlingen på skolan.
- I alla kurser försöker vi att i uppgifter använda namn som är könsneutrala och från olika kulturer.
- En gång per år i ämneslaget analyserar vi betygsstatistiken i de olika NV-kurserna utifrån olika aspekter som kön eller etnisk ursprung. Syftet skulle då vara att upptäcka eventuella mönster och jobba för att motarbeta dessa.

Ansvarsfördelning, rutiner och generella åtgärder

Skolan har en skyldighet att skyndsamt utreda och vidta åtgärder mot trakasserier, diskriminering och annan kränkande behandling. Elev som blivit utsatt ska kunna vända sig till vilken vuxen som helst på skolan och kunna känna sig tryggt i att skolan snabbt kommer att agera.

Främjande och förebyggande arbete

Det främjande och förebyggande arbetet handlar om att skapa en kontinuitet i arbetet mot diskriminering/trakasserier och kränkande behandling, samt skapa en trygg miljö i skolan och avvärja risker.

- Varje år utvärderas skolans Plan mot diskriminering och kränkande behandling. Detta sker i samverkan mellan rektor, personal och elever.
- Varje år upprättas en ny Plan mot diskriminering och kränkande behandling. Den upprättas i samverkan mellan rektor, personal och elever.
- EHT jobbar aktivt med Plan mot diskriminering och kränkande behandling under året.
- Varje år säkras sedan att den upprättade planen kommuniceras inom verksamheten med skolans nya och gamla elever och deras föräldrar. Nyanställda medarbetare informeras i samband med introduktionen vid skolan.
- Varje år informeras alla elever och deras vårdnadshavare om de ordningsregler som gäller vid skolan.
- All personal på skolan har ett ansvar för att de med eleverna gemensamt upprättade ordningsreglerna följs.
- I samråd med värdegrundsskrivaren jobbar ämneslärarna målinriktat för att levandegöra

likabehandlingsarbetet i de olika kurserna.

- Samtliga inom skolans verksamhet har ett eget ansvar att särskilt uppmärksamma alla former av trakasserier och kränkande behandlingar.
- I skolan skall regelbundna frågor föras kring aktuella frågor om etik och moral i den dagliga verksamheten som rör såväl livet i skolan som i samhället i stort.
- Värdegrundsfrågor skall finnas med som ett naturligt inslag i all undervisning.
- De personliga handledarsamtalen, som regelbundet förs mellan elever och lärare och som ger dem möjlighet att lära känna varandra på ett förtroendefullt sätt, skall leda till att eleverna känner sig trygga i skolmiljön.
- På skolan skall det finnas en grupp, bestående av både elever och medarbetare, som särskilt arbetar med frågor kring arbetsmiljö.
- Skolan skall reagera snabbt på varje form av trakasserier och kränkande behandlingar och på så sätt visa att detta inte tolereras av skolan.
- Skolan ska ha tydliga rutiner för arbetet för Likabehandling och arbete mot kränkande behandling.
- En av lärarna, Eva Säverström Swartz, har extra ansvar för att se över var likabehandlingsarbetet ingår i undervisningen samt samverka med elevrådet kring likabehandlingsfrågor. Detta görs genom att inventera kurser med lärare för att hitta material, teman, föreläsningar som berör likabehandling och tar upp det mer till ytan, ev. med extramaterial, samtalsstöd mm. Detta kommer att kunna mynna ut i att vi med stöd från portens upplagda material visar i nästa års Plan mot diskriminering och kränkande behandling vad vi gör i de olika kurserna och hur vi tar oss an dessa.
- Under läsåret 18/19 kommer vi jobba aktivt med likabehandlingsfrågor i kollegiet. Detta görs genom att vi avsatt viss tid på några av läsårets APT för att fördjupa oss inom de olika diskrimineringsgrunderna - ett arbete som leder fram till diskussioner och övningar med eleverna.

Rektors huvudansvar

Rektor har det övergripande ansvaret för att skolan arbetar förebyggande mot diskriminering och kränkande behandling samt att alla rutiner finns och är tydliga för alla inom skolan. Det innebär bland annat att:

- Rektor årligen ser till att en Plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas, i samverkan med personal och elever, samt att denna kommuniceras inom verksamheten.
- Rektor ansvarar för att alla inom skolan – medarbetare, elever och föräldrar – känner till skolans rutiner kring likabehandling och kränkande behandling.
- Rektor ansvarar för att rutinerna följs.
- Rektor har det yttersta ansvaret för att utreda vad som hänt vid mobbning, trakasserier och kränkande behandling, samt se till att utredningen allsidigt belyser situationen och att hänsyn tas till den som utsatts och de övriga inblandade.

3. Analys

De senaste åren har fokus legat på att öka det förebyggande elevhälsoarbetet och där har skolans elevhälsoteam med biträdande rektor bidragit till en mycket positiv utveckling. Elevhälsoteamets systematiska arbete och struktur överlag har tagit stora steg framåt och det finns ett årshjul som tydliggör när aktiviteter genomförs under året.

Det finns en tydlig struktur i elevhälsoarbetet, men skolan har många nya medarbetare vilket gör att rutiner behöver fortsätta arbetas med under kommande läsår.

Den enskilt viktigaste komponenten i vårt elevhälsoarbete är de personliga handledningssamtalen där handledarna i respektive arbetslag varje vecka arbetar förebyggande individuellt med varje elev. Den personliga handledningens betydelse bekräftas även i enkätresultaten där det syns att eleverna känner stort stöd från sina handledare.

I varje arbetslag finns en representant från EHT vilket ger ett bra samarbete och kommunikation mellan arbetslaget och elevhälsan.

4. Åtgärder

Det åtgärdande arbetet handlar om att ha goda rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda om något inträffar. Allt detta arbete sker skyndsamt.

- Personal på skolan, som får vetskap om eller misstänker att en eller flera elever utsätts eller utsätter andra för trakasserier eller kränkande behandling i eller utanför skolan, skall genast informera rektor och/eller elevhälsoteamet.
- Personal på skolan, som får vetskap om eller misstänker att en vuxen utsätter en eller flera elever för någon form av diskriminering eller kränkande behandling skall genast informera rektor och/eller elevhälsoteamet.
- En elev på skolan, som själv är utsatt eller får vetskap om någon form av trakasserier/diskriminering eller kränkande behandlingar skall genast informera någon personal på skolan. Det kan vara den personliga handledaren, rektor någon i elevhälsoteamet eller annan vuxen man känner förtroende för.
- All tillgänglig fakta om det inträffade samlas in och dokumenteras enligt mall. (rektor ansvarar)
- Om någon elev har kränkts av någon/några andra elever utreder den personliga handledaren, kuratorn eller rektorn detta.
- Om någon elev har kränkts av någon ur personalgruppen, eller om en elev eller medarbetare kränker någon ur personalgruppen, utreder rektorn detta. Om skolledningen skulle vara föremål för kränkning eller diskriminering, utreder regionchefen ärendet.
- Nödvändiga åtgärder sätts in så fort någon form av trakasserier/diskriminering eller kränkande behandling blir känd.
- När rektor får kännedom om att en elev utsätts för diskriminering eller kränkande behandling ska

detta anmälas till huvudman (Personalavdelningen samt Regionchef) enligt mall. Anmälan diarieförs.

- Regionchefen ansvarar för att följa upp att anmälingen skyndsamt utreds och att åtgärder vidtas i syfte att förhindra fortsatt kränkande behandlingar eller diskrimineringar.

Skolan informerar berörda vårdnadshavare så snart någon form av trakasserier/diskriminering eller kränkande behandling blir känd. Inblandade elever informeras om att detta kommer att ske.

Rektor ansvarar för att nödvändiga kontakter tas utanför skolan, exempelvis med Arbetsmiljöverket, polis eller socialnämnd.

Plan för aktiviteter och processer 2017/2018

Aktiviteter och processer	Ansvarig	Datum för utvärdering
Under hösten (APT) sker en förtydligande kring rutiner och ansvarsfördelningen i elevhälsoarbetet.	Biträdande rektor EHT	nov/dec 2017
EHT finns tillgängliga för handledare vid särskilda tillfällen kallade resurstid för konsultation gällande dokumentation.	Biträdande rektor	nov/dec 2017
En ökad fördelning i tjänstefördelningen ger förutsättningar för att ge eleverna stöd i ämnena svenska, matematik och engelska.	Rektor	nov/dec 2017 april 2018
Uppföljning av närvaron sker vid anslutning till basgruppskonferenserna samt vid vissa lagmöten.	Biträdande rektor Lagledare	nov/dec 2017

5. Följa upp och utvärdera

Det sista steget är att följa upp och utvärdera undersökningen, analysen och åtgärderna.

De erfarenheter som arbetet har gett används i nästa cykel av arbetet med aktiva åtgärder.

Uppföljning måste vid alla inträffade fall ske.

- Samtliga överenskommelser som i enskilda fall träffats med de inblandade skall följas upp kontinuerligt.
- Enskilda fall skall utvärderas genom uppföljande samtal med elever (i förekommande fall även med deras vårdnadshavare) som utsatts eller som utsatt andra för trakasserier eller kränkande behandlingar.
- Rektor utvärderar och följer upp varje anmäls åtgärder och resultat.
- Rektor ska återrapportera till Regionchefen (huvudman) vilka åtgärder som vidtagits och resultatet av dessa.

Om trakasserier har upphört, anses ärendet som avslutat och vi markerar att det inte finns något agg kvar efter händelsen. Om det inte har blivit bättre ska fortsatt stöd ges och fortsatta åtgärder sättas in.

Vid behov ska Åtgärdsprogram upprättas. En elev som mobbar och kränker någon annan, är en elev som är i behov av särskilt stöd.

Utvärdering av aktiviteter 2017/2018 (ev. plan för utvärdering)

Utvärdering av aktiviteter sker i form av företagsgemensam medarbetarenkät på hösten och våren samt en egen kortversion av elevenkät på hösten samt den företagsgemensamma elevenkäten på våren.

Utvärdering i övrigt sker enligt datum ovan och med berörda personer. Dessutom kommer arbetslagsledare en gång per termin gå igenom Kvalitetsplanen och utvärdera aktiviteterna så långt. Den utvärderingen tas sedan med till ledningsgruppen för vidare diskussion och beslut om eventuella nödvändiga åtgärder under året.

Gällande att implementera det förebyggande arbetet enligt elevhälsoteamets årshjul sker även utvärdering kontinuerligt på elevhälsoteamets möten.

Hur elever och vårdnadshavare anmäler kränkning till skolan

- Personal på skolan, som får vetskap om eller misstänker att en eller flera elever utsätts eller utsätter andra för trakasserier eller kränkande behandling skall genast informera Rektor och/eller elevhälsoteamet som består av Rektor, Biträdande rektor samt skolsköterska/kurator.
- Personal på skolan, som får vetskap om eller misstänker att en vuxen utsätter en eller flera elever för någon form av diskriminering eller kränkande behandling skall genast informera Rektor och/eller elevhälsoteamet.
- En elev på skolan, som själv är utsatt eller får vetskap om någon form av trakasserier/ diskriminering eller kränkande behandlingar skall genast informera någon personal på skolan. Det kan vara den personliga handledaren, Rektor någon i elevhälsoteamet eller annan vuxen man känner förtroende för.

Information till vårdnadshavare om vad som kommer att ske med de som utsätter andra för diskriminering och kränkande behandling

Eleven kommer att kallas till samtal om händelsen, och hur den bryter mot skolans Plan mot diskriminering och kränkande behandling, med PH och /eller någon ur EHT, till exempel kuratorn. Vid behov vidtas vidare åtgärder, vilka kan variera beroende på hur ärendet ser ut.

Om det inte fungerar

Om du som elev inte tycker att det fungerar, om vi på skolan inte lyssnar eller gör fel, ska du prata med dina föräldrar. Det är då viktigt att dina föräldrar kontaktar skolan för att vi ska kunna lösa problemet tillsammans.

Tycker ni trots det att skolan har gjort fel, ska ni anmäla det till Barnombudsmannen (BEO).

Mer information får du på Skolinspektionens hemsida

<http://www.skolinspektionen.se/sv/BEO/Om-BEO/>

Mejladress: beo@skolinspektionen.se